

บันทึกข้อความ

1/1

ส่วนราชการ งานนิติกร สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน

ที่ พท ๗๒๐๐๑/๘๑๕

วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง รายงานผลการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของ
องค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน นายกององค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน

งานนิติกร สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ขององค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดโอกาสและผลกระทบจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานของหน่วยงานที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับ ควบคุม และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ ทั้งนี้เป็นไปตามแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ข้อ ๐๒๓ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘

ในการนี้ งานนิติกร ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ขององค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน แล้วเสร็จ จึงขอรายงานผลการประเมินความเสี่ยง ฯ มาเพื่อโปรดทราบ และนำผลการประเมินดังกล่าวเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบทางเว็บไซต์องค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน <https://www.khunkhanun.go.th> ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ภรณ์ภรณ์
(นางสาวภรณ์พรรณ บุญเผือก)
นิติกรชำนาญการ

ความเห็นหัวหน้าสำนักปลัด อบต.

.....
.....

(นางสาวสุพัตรา ชุกลั่น)

หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ความเห็นปลัด อบต.

.....
.....

(นายเศรษฐา ชูดำ)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

คำสั่ง/ความเห็นนายก อบต.ควนขนุน

ทราบ และเผยแพร่ในเว็บไซต์

อื่น ๆ

.....
.....

(นายวินัย มุสิกะเจริญ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน

การประเมินความเสี่ยง ที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน

อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับประเด็นความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบทางลบแก่องค์กรทั้งด้านภาพลักษณ์และความเสี่ยงหายที่สามารถคิดเป็นตัวเงินได้ จึงมีความจำเป็นต้องคาดการณ์ความเสี่ยงล่วงหน้าไว้เสมอเพื่อหาแนวทางในการป้องกันและจัดการ โดยการป้องกันการทุจริตนั้นถือเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารองค์กร หัวหน้าส่วนราชการและและพนักงานทุกระดับชั้นภายในองค์กร ถือเป็นเจตจำนงที่การการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบและเป็นวาระเร่งด่วนขององค์กรนั้น ๆ

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตโดยเฉพาะประเด็นความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีกรทุจริตในกรณีดังกล่าว หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสี่ยงหายขึ้นจะเป็นความเสี่ยงหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เนื่องจากได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน ในฐานะผู้รับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะและเป็นหน่วยใช้งบประมาณเพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุนใน ๔ ประเด็น ดังต่อไปนี้

๑. การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง
๔. การบริหารงานบุคคล

โดยผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การผลการประเมินความเสี่ยงการในประเด็นข้างต้นจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรในการป้องกันปัญหาการทุจริตในแง่ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ต่อไปในอนาคต

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน

๑ เมษายน ๒๕๖๘

สารบรรณ

เนื้อหา	หน้า
○ คำนิยาม.....	๑
○ วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง.....	๑
○ องค์ประกอบที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยง.....	๑
○ ขอบเขตการประเมินความเสี่ยง.....	๑
○ กระบวนการประเมินความเสี่ยง.....	๒
○ การระบุความเสี่ยง.....	๓
○ เหตุการณ์ความเสี่ยง ประเด็นการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกฯ.....	๔
○ เหตุการณ์ความเสี่ยง ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ.....	๕
○ เหตุการณ์ความเสี่ยง ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง.....	๖
○ เหตุการณ์ความเสี่ยง ประเด็นการบริหารงานบุคคล.....	๗
○ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง.....	๘
○ ระดับความเสี่ยง.....	๙
○ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix).....	๑๑
○ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk –Control Matrix Assessment).....	๑๓
○ แผนบริหารความเสี่ยง.....	๑๔
○ มาตรการ/วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง.....	๑๔
○ ภาคผนวก.....	๑๕

*****

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของ องค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน

๑. คำนิยาม

๑.๑ ความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน หมายถึง ความเสี่ยงของการให้สินบน (จากผู้รับบริการ/ผู้มาติดต่อราชการ) และหรือความเสี่ยงจากการรับสินบน (จากผู้ให้บริการ/เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน/ผู้มีอำนาจ)และหมายรวมถึงการดำเนินการที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบอื่น ๆ ด้วย

๑.๒ สินบน หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ที่ให้แก่บุคคลเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการหรือละเว้นไม่กระทำการตามที่ผู้จ่ายเงินสินบนต้องการ

๑.๓ นิยามศัพท์อื่นที่สื่อถึงสินบน ได้แก่ เงินแป๊ะเจี๊ยะ เงินใต้โต๊ะ ส่วนค่าดำเนินการ ค่าอำนวยความสะดวก ค่าน้ำร้อนน้ำชา ค่าหัวคิว เงินทอน

๑.๔ หน่วยงาน/องค์กร หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน

๑.๕ พนักงาน/เจ้าหน้าที่ หมายถึง พนักงาน/เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน

๑.๖ ภารกิจหน่วยงาน หมายถึง ภารกิจหรือหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้งและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน : เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๓. องค์ประกอบที่อาจทำให้เกิดการความเสี่ยง

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กร มีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๔. ขอบเขตประเมินความเสี่ยง

แบ่งประเภทความเสี่ยง ออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๔.๑ การอนุมัติ อนุญาต ภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๔.๒ การใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือ การให้บริการตามภารกิจ

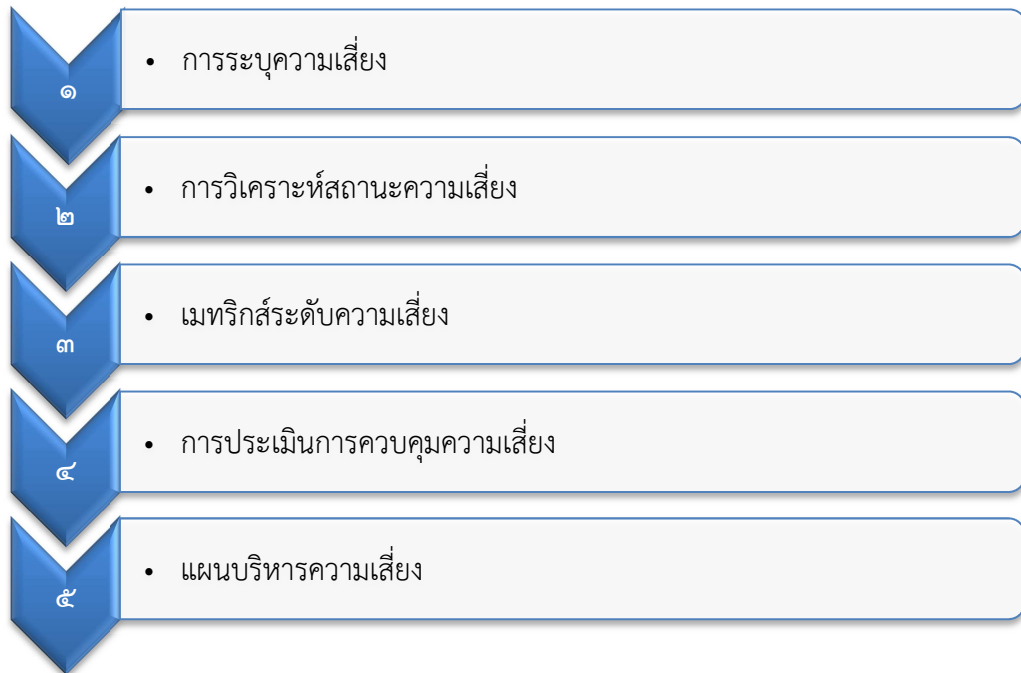
๔.๓ การจัดซื้อจัดจ้าง

๔.๔ การบริหารงานบุคคล

๔. ขอบเขตประเมินความเสี่ยง (ต่อ)

๕. การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการใช้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน มีกระบวนการดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียดรูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยง เฉพาะที่มีความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามี ความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมี มาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยง ซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

โอกาส/ความเสี่ยงความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Known Factor	Unknown Factor
○ การอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.อำนาจความสะดวก ฯ พ.ศ. ๒๕๕๘		✓
○ การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ		✓
○ การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน		✓
○ การบริหารงานบุคคล		✓

หมายเหตุ : *Known Factor* ความเสี่ยงทั้งปัญหา / พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดขึ้นมาก่อน ความหมายได้ว่ามี โอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำหรือมีประวัติยาวนานอยู่แล้ว ส่วน *Unknown Factor* คือความเสี่ยงที่ยังไม่เกิด หรือไม่มีประวัติมาก่อนแต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ในขั้นตอนนี้เป็น การตั้งสมมติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นเพิ่มเติมในอนาคต

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน ประเด็น

- ๑ การอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
- ๒ การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ
- ๓ การจัดซื้อจัดจ้าง
- ๔ การบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/งาน การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลง หรือรื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคาร
ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง องค์การบริหารส่วนตำบลควนขนุน อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง ๙๓๑๓๐
ผู้รับผิดชอบ นายประชา นุ่มจันทร์ โทรศัพท์ ๐๗๔-๖๙๑๔๗๖

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงต่อการให้/รับสินบน	ประเภทความเสี่ยง	
		Known Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	ผู้ขออนุญาตให้สินบน / เจ้าหน้าที่รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน		✓
๒	เจ้าหน้าที่รับสินบนเพื่อให้การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการในบางรายให้ผ่านและเป็นไปตามหลักเกณฑ์		✓

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของกระบวนการปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่ ๑ เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและการประเมินผลกระทบความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนที่ชัดเจนได้

๑) เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน (Likelihood)

โอกาสเกิดทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสดำเนินการขึ้นเป็นประจำ หรือโอกาสการเกิดทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน มากกว่า ๕ ครั้ง ต่อปี
๔	สูง	มีโอกาสดำเนินการขึ้นบ่อยครั้ง หรือโอกาสการเกิดทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ไม่เกิน ๔ ครั้ง ต่อปี
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดำเนินการขึ้นบางครั้ง หรือ โอกาสการเกิดทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ไม่เกิน ๓ ครั้ง ต่อปี
๒	น้อย	มีโอกาสดำเนินการขึ้นน้อยครั้ง หรือ โอกาสการเกิดทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ไม่เกิน ๒ ครั้ง ต่อปี
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดำเนินการขึ้นได้ยาก หรือ โอกาสการเกิดทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ไม่เกิน ๑ ครั้ง ต่อปี

หมายเหตุ : สามารถปรับเปลี่ยนคำอธิบายได้ตามความเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงของหน่วยงาน

๒) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ที่ส่งต่อการดำเนินงาน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)			
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบทางการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน)
๕	สูงมาก	ความเสียหาย ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐ บาท ขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษซึ่ง มุลความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	สูง	ความเสียหาย ตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	ภาพลักษณ์หน่วยงานติดลบด้านความโปร่งใส สื่อมวลชน ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และส่งผลให้ความสนใจ
๓	ปานกลาง	ความเสียหาย ตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท	หน่วยงานตรวจสอบเข้าทำการตรวจสอบ ข้อเท็จจริง
๒	น้อย	ความเสียหาย ตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายใน หน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ความเสียหาย ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า	แทบจะไม่มี

หมายเหตุ : สามารถปรับเปลี่ยนคำอธิบายได้ตามความเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงของหน่วยงาน

๓) เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต (Likelihood) X ด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๔ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

ระดับความเสี่ยง
=
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Degree of Map) = Likelihood X Impact

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๓
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๕	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑. ความเสี่ยงการทุจริตในการรับสินบนต่อการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.อำนวยความสะดวกฯ พ.ศ. ๒๕๕๘					
๑.๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน		✓		
๑.๒	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเรียกรับสินบนเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์			✓	
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในการรับสินบนต่อการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ					
๒.๑	การตรวจสอบสถานที่ตั้งขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเรียกรับสินบนเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์		✓		
๒.๒	การเลือกรับเรื่องราวจ้างทุกซ์เฉพาะคนที่รู้จักมักคุ้น หรือเร่งดำเนินการให้เฉพาะผู้ที่รู้จักด้วยความรวดเร็ว หรือเรียกรับสินบน เงินทอง เพื่อแลกกับการช่วยเหลือด้านสาธารณสุข		✓		
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในการรับสินบนต่อการจัดซื้อจัดจ้าง					
๓.๑	คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจาเรียกรับสินบนกับผู้รับเหมา โดยใช้ข้อมูลตามที่ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง/พัสดุ	✓			
๔. ความเสี่ยงการทุจริตในการรับสินบนต่อการบริหารงานบุคคล					
๔.๑	การเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์อื่นเพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน (ลูกจ้าง) / การรับโอนข้าราชการอื่นมาเป็นพนักงานส่วนตำบล (ข้าราชการ)			✓	

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริต

- ตามไฟสีจรรยา - สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
 - สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
 - สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
 - สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานผู้กำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเรียกรับสินบนเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์		๒			๓		๖
๒	การเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์อื่นๆ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน (ลูกจ้าง) / การรับโอนข้าราชการอื่นมาเป็นพนักงานส่วนตำบล (ข้าราชการ)		๒			๒		๔

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงใน **ช่องสีส้มและสีแดง** จากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

**แนวทางในการพิจารณา
ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ**

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเรียกรับสินบนเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	๒	
๒	การเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์อื่นๆ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน (ลูกจ้าง) / การรับโอนข้าราชการอื่นมาเป็นพนักงานส่วนตำบล (ข้าราชการ)		๒

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเรียกรับสินบนเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์			X
การเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์อื่นๆ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน (ลูกจ้าง) / การรับโอนข้าราชการอื่นมาเป็นพนักงานส่วนตำบล (ข้าราชการ)		X	

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้
ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร
ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง
ผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาต ประกอบกิจการ อาจมีการเรียกรับ สินบนเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขอ อนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถาน ประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	พอใช้		/	
การเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์ อื่นๆ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน (ลูกจ้าง) / การรับโอนข้าราชการอื่น มาเป็นพนักงานส่วนตำบล (ข้าราชการ)	พอใช้		/	

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุม
ความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความ
เสี่ยงเรื่องทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยง
อยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยง ตามความรุนแรงของความเสี่ยง

๕. แผนบริหารความเสี่ยง

เหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk - Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตนำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

แผนบริหารความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลลำปำ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

ประเด็น	กระบวนการ	ระดับของความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)	เหตุการณ์/พฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการ/วิธีการ ในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๑. การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ	๒ x ๒ (ปานกลาง)	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการอาจมีการเรียกรับสินบนเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	๑. ประกาศนโยบาย No Gift Policy ของหน่วยงาน ๒. จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน ๓. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ออกตรวจสถานประกอบการให้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบพร้อมแนบรูปถ่ายสถานประกอบการเสนอผู้บริหารประกอบ การพิจารณาอนุญาต ๔. ตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบคำขออย่างรอบคอบ ๕. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย / การให้บริการตามภารกิจ	การรับเรื่องราวร้องทุกข์ / ความเดือดร้อนของประชาชนเนื่องจากสาธารณภัย	๓ x ๓ (สูง)	การเลือกรับเรื่องราวร้องทุกข์เฉพาะคนที่รู้จักมักคุ้นหรือเร่งดำเนินการให้เฉพาะผู้ที่รู้จักด้วยความรวดเร็วหรือเรียกรับสินบน เงินทองเพื่อแลกกับการช่วยเหลือด้านสาธารณภัย	๑. ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม / หลักธรรมาภิบาล ๒. ช่องทางร้องเรียนเจ้าหน้าที่สำหรับประชาชน
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง	การกำหนด TOR การตรวจรับพัสดุ	๔ x ๒ (ปานกลาง)	๑. การจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม TOR ๒. เอื้อประโยชน์โดยการเป็นคู่ค้าหรือคู่สัญญากับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง	๑. อบรมความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจัดซื้อจัดจ้าง ๒. สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์ (Conflict of Interest) ๓. ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนหน้าเว็บไซต์หน่วยงาน
๔. การบริหารงานบุคคล	การคัดเลือกบุคคลภายนอกเพื่อเข้าเป็นลูกจ้างในส่วนราชการต่างๆ / การรับโอนข้าราชการอื่นมาเป็นพนักงานส่วนตำบล	๔ x ๕ (สูง)	การเรียกรับเงินผลประโยชน์ หรือสินบนเพื่อแลกกับการรับบุคคลภายนอกเข้าทำงานหรือรับโอนข้าราชการประเภทอื่นเข้ามาเป็นพนักงานส่วนตำบล	๑. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครพนักงานผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่าง ๆ ๒. ห้ามเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับสมัครพนักงานเรียกรับผลประโยชน์ในการรับพนักงานเข้าทำงาน ๓. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด

ภาคผนวก ตัวอย่าง รูปแบบความเสี่ยงการทุจริต

ตัวอย่าง รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

- เรียกรับโดยเฉพาะการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร / คอนโด บ้านจัดสรร / โรงงาน
- ผลประโยชน์ทับซ้อน รับจ้างเขียนแบบแปลน และตรวจเอง (ถึงแม้ราชการจะให้มีแบบมาตรฐานอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนก็ตาม แต่การขออนุญาตต้องมี ผังประกอบ จึงต้องว่าจ้างผู้ตรวจ หรือผู้อนุมัติ อนุญาต จะได้ง่าย)
- เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการดำเนินการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
- เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการใช้อาคารที่ไม่ตรงกับใบรับรองใบอนุญาตหรือที่ยื่นแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น
- การประเมินภาษีที่ต่ำกว่าความเป็นจริง
- เรียกรับสินบนโดยใช้ตัวกลาง เก็บค่าใช้จ่ายรายเดือน (ค่าคุ้มครอง) จากผู้ประกอบการ
- พนักงาน เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างเหมาของหน่วยงานเป็นตัวแทนการยื่นคำขอจดทะเบียน ในการขออนุมัติ อนุญาต โดยเรียกรับผลประโยชน์หรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อสิทธิพิเศษ
- การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจนอาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- การเปิดตรวจสินค้าของเจ้าหน้าที่แต่ละคน ใช้ดุลพินิจไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
- การใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
- การตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้
- การเก็บเรื่องไว้ไม่แจ้งผู้ประกอบการ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์
- การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ
- เจ้าหน้าที่ที่มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินในระบบทำให้การรายงานการรับเงินประจำวันน้อยกว่าที่รับไว้จริง/รับเงินและออกไปเสร็จการรับเงินแล้วแต่ไม่นำเงินสด เช็ค นำฝากธนาคารในวันนั้น แต่นำฝากในภายหลัง และอาจนำเงินไปใช้ส่วนตัวก่อน
- ในขั้นตอนการพิจารณาตรวจสอบตามปกติจะมีการใช้เวลาในการพิจารณาตรวจสอบ ๑ วัน แต่ในบางกรณีอาจมีความจำเป็นจะต้องทำการพิจารณาเกิน ๑ วันทำการ เช่น กรณีมีความจำเป็นต้องมีการนัดหมายกับผู้ขอรับใบอนุญาตเพื่อลงพื้นที่ทำการตรวจสอบสถานประกอบการ ก่อนพิจารณา ออกใบอนุญาต มีความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจอาศัยช่องว่างหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อาจเรียกรับในขั้นตอนของการพิจารณา
- การดำเนินการออกคำร้องมีการลัดคิวให้กับลูกค้ากลุ่มธุรกิจ
- **รับสินบนจากลูกค้าเพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน**
- **การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาต บางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์**
- **การสุ่มตรวจสอบสถานที่ตั้งสถานบริการ/สถานประกอบการที่ขออนุญาต อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์**
- **การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต อาจมีคณะกรรมการบางท่านเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ที่คุณสมบัติไม่ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์**
- เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้วไขแบบสำรวจ แก้วไขใบสำคัญรับเงิน มีการใช้หลักฐานเท็จ ใช้บัตรประชาชนของบุคคลที่เสียชีวิตหรือบัตรประชาชนหมดอายุ เป็นต้น

๒. ตัวอย่าง รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

- การเข้าตรวจ หรือเยี่ยม สถานที่ของผู้ประกอบการ เช่น โรงงาน ร้านค้า ฯลฯ โดยมีเจตนา นำไปสู่การจ่ายเงินพิเศษรายเดือน
- การเปลี่ยนแปลงข้อกล่าวหา (ฐานความผิด) จากหนักเป็นเบา หรือจากเบาเป็นหนัก
- การบิดผันข้อเท็จจริงในสำนวนการสอบสวนคดีอาญา
- การทำบัตรสนเท่ห์ว่ามีเรื่องร้องเรียนผู้ประกอบการเพื่อทำการตรวจ ค้น กรณีผู้ประกอบการร้านค้านั้น ๆ ที่ไม่จ่ายเงินพิเศษรายเดือน
- การใช้ตัวกลางในการรับเงินพิเศษ หรือ เก็บเงินรายเดือน กับผู้ประกอบการต่าง ๆ
- การใช้ดุลพินิจในการ อนุมัติ หรือ ยกเว้นระเบียบฯ ที่เอื้อประโยชน์มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- การออกระเบียบ กฎหมาย ข้อสั่งการต่างๆ ที่เอื้อประโยชน์ มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- การให้ทุนสนับสนุนการศึกษา วิจัยต่าง ๆ ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์
- การแต่งตั้งคณะกรรมการ อนุกรรมการต่าง ๆ ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์
- ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การซื้อ ขายตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการวินัย เป็นต้น
- **การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน/การเรียกเงินค่าแรกเข้า (แป๊ะเจี๊ยะ) เพื่อแลกกับการเข้าเรียนในโรงเรียน**
- ใช้อำนาจในการแจกจ่าย จัดสรรงบประมาณ ลงพื้นที่ หรือจัดทำโครงการ ที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน หรือมีการแลกรับผลประโยชน์ในภายหลัง
- การประเมินราคาไม่ตรงกับสภาพทรัพย์สินที่นำมาจำหน่าย
- การเปลี่ยนทรัพย์สินที่ลูกค้านำมาจำหน่าย
- การยกยอกทรัพย์สินที่ได้จากการตรวจค้น จับกุม ไม่ระบุในบัญชีของกลาง
- การลดปริมาณของกลางเพื่อลดโทษ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์
- การกรรโชก (รีดไถ) เรียกเอาทรัพย์สินจากผู้กระทำความผิด
- การเข้าตรวจค้น ปกปิด ซ่อนเร้นไม่มีหมายค้น
- การทำร้ายร่างกายเพื่อให้รับสารภาพ
- รู้เห็นกับผู้ที่มาทำการประมุขของหลุดจ่านำ มีการให้ข้อมูลการจำหน่ายของหลุดจ่านำล่วงหน้ากับพรรคพวกของตนเอง
- การแอบอ้างชื่อบุคคลอื่น หรือชื่อลูกค้า ยกยอกทรัพย์สินจำหน่ายออกไป
- เจ้าหน้าที่ของรัฐ รู้เห็นในการปลอมแปลงและใช้เอกสารปลอม เช่น การปลอมระวางแผนที่ มีการปกปิด และให้ถ้อยคำรับรองอันเป็นเท็จเกี่ยวกับสภาพที่ดิน
- ผู้บังคับใช้กฎหมาย นำตัวบทกฎหมายไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

๓. ตัวอย่าง รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

- ผู้ใช้น้ำมันรถยนต์ราชการ นำน้ำมันไปใช้ส่วนตัว เช่น การดูน้ำมันไปใช้ส่วนตัวระหว่างทาง หรือเติมน้ำมันไม่ครบตามใบสั่งจ่าย ส่วนน้ำมันที่เหลือนำไปใส่ถังหรือทอนเป็นเงินสด โดยเจ้าหน้าที่ร่วมมือกับผู้ประกอบการ
- เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก
- ยักยอกเงินหลวง ปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย
- การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ ราย ขึ้นไป อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง
- ในการกำหนด TOR การจัดซื้อ จัดจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การออกแบบโครงสร้าง มีการกำหนดขอบเขตงาน หรือ หน่วยงาน ที่เกินความจำเป็น (Over Designs) เพื่อให้มีการประมาณการราคา ในส่วนนี้โดยมีผลประโยชน์ทับซ้อน
- คณะกรรมการกำกับกิจการจ้างที่ปรึกษา / คณะกรรมการตรวจรับงาน มีการตรวจรับในแต่ละงวดงานหลายครั้ง เกินความจริง เพื่อประโยชน์ในการเบิกค่าเบี้ยประชุม หรือมีการถ่วงเวลาในการเรียกเก็บ ทั้งที่ไม่มีประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ
- คณะกรรมการ หรือ อนุกรรมการต่าง ๆ ของหน่วยงานมีการประชุมที่เกินความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการเบิกค่าเบี้ยประชุม
- การจัดโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่แอบแฝง หรือที่เกินความจำเป็น ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า โปร่งใส
- มีการใช้ดุลพินิจในการเบิกจ่ายค่าวิทยากรบุคคลภายนอก ที่สูงโดยมีผลประโยชน์แอบแฝง
- การกำหนดราคากลางไม่ใช่ค่า K มาปรับ
- ผู้รับจ้างขออนุมัติใช้วัสดุ แต่ไม่ได้นำวัสดุที่ขออนุมัติมาใช้
- ผู้รับจ้างปล่อยปละละเลยให้ผู้รับจ้างเหมาช่วง
- มีการลือกสเปควัสดุที่ทำให้ไม่เกิดการแข่งขัน
- การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบราชการโดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง
- คณะกรรมการ ไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง
- มีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา
- มีการประสานกับบริษัท หรือผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อกำหนดกำหนดคุณลักษณะ (TOR) ซึ่งไม่มีการกำหนดขึ้นอย่างแท้จริงแต่เป็นการนำร่าง TOR ดังกล่าวมาให้คณะกรรมการเป็น ผู้กำหนด การแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนด TOR เป็นเพียงการดำเนินการตามรูปแบบของทางราชการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับเอกชน
- การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้างโดยวิธีพิเศษ

*****